

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
GDAŃSK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

МАУП

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2025 р.

Київ
2025

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Братусь Ганна Анатоліївна – завідувач кафедри управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – почесний професор кафедри економіки бізнесу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 9 від 29.10.25)*

III Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2025 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 512 с.

ISBN 978-617-02-0419-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Тимоць Мирослава Василівна

Інноваційні підходи до покращення безпеки банківських установ
в умовах цифровізації 182

Кришталь Галина Олександрівна, Михайловський Денис Анатолійович

Цифрова трансформація фінансового менеджменту підприємств:
інтелектуальні інструменти контролю та прогнозування 184

Пархоменко Вікторія Вікторівна

Інноваційні фінансові технології як інструмент управління
зовнішньоекономічною діяльністю в умовах цифрової трансформації
світової економіки 189

Мазуренко Денис Сергійович

Зелені облігації як інструмент розвитку “зеленої” економіки України 191

Павленко Сергій Олександрович

Цифрова трансформація системи податкового адміністрування
та контролю в Україні 194

Тімко Наталія Іванівна

Електронні гроші та їх роль у трансформації фінансових послуг 197

Орлик Оксана Володимирівна

Цифровізація державних послуг як драйвер економічного розвитку
України 200

Панова Наталія Миколаївна, Скиба Ганна Іванівна

Розвиток онлайн-платежів та мобільних банківських сервісів
в умовах кіберризиків 203

Скиба Ганна Іванівна

Інноваційні фінансові інструменти як драйвер стандартизації
звітності сталого розвитку в аграрному секторі України 206

Сологуб Денис Едуардович, Скиба Ганна Іванівна

Синергія фінансових інновацій та інформаційних технологій
як фактор конкурентоспроможності національної економіки 210

Тімко Юлія Анатоліївна, Скиба Ганна Іванівна

Перспективи розвитку фінтех-платформ у процесі цифровізації
економіки України 212

Белан Марія Віталіївна, Скиба Ганна Іванівна

Фінтех-стартапи як драйвер цифрової трансформації
фінансового ринку України 215

Антонова Валентина Володимирівна, Скиба Ганна Іванівна

Фінансові шахрайства у цифровому середовищі:
сучасні тенденції та протидія 218

2. Національний банк України. Fintech development in Ukraine [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bank.gov.ua/en/about/develop-strategy/fintech2025>
3. ResearchGate. The Influence of Fintech Startups on the Dynamics of Innovative Development of the Financial Market [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/394625563_The_Influence_of_Fintech_Startups_on_the_Dynamics_of_Innovative_Development_of_the_Financial_Market
4. UA Consulting. Ukraine fintech investment in 2025: Market Size, Trends & Entry Guide [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uaconsulting.eu/2025/06/18/ukraine-fintech-investment/>

АНТОНОВА Валентина Володимирівна

здобувачка вищої освіти,

Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу,

ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”

СКИБА Ганна Іванівна

науковий керівник: канд. екон. наук, доц.,

доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи,

Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу,

ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”,

м. Київ, Україна

ФІНАНСОВІ ШАХРАЙСТВА У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОТИДІЯ

Актуальність теми дослідження. Новітня стадія розвитку цифрової економіки передбачає активний стрибок від фінансових операцій у віртуальний простір. Онлайн-банкінг, криптовалюта, фінтех-сервіси та мобільні платежі значно вдосконалили зручність обслуговування, проте в ту саму мить збільшили кількість ризиків для користувачів. В Україні фінансове шахрайство швидко набуло популярності серед форм кіберзлочинності: згідно з даними Національного банку України у 2024 році розмір збитків, завданий шахрайськими операціями з платіжними картками, перевищив 1,1 млрд грн з кількістю випадків більше ніж 270 тис.

Важливим уточненням до даної проблеми є ще інформація, надана Офісом Генерального прокурора, яка свідчить, що впродовж 2023–2024 рр. кількість кримінальних проваджень за ст.190 ККУ “Шахрайство” збільшилась до 80 тис. на рік, що стало рекордним показником за останнє десятиліття. Збільшення цифрових злочинів викликане проявом нових технологій шахрайства — фішингу, фейкових інвестиційних платформ, соціальної інженерії.

Аналіз фінансових шахрайств у цифровому середовищі актуальний для посилення фінансової безпеки держави, збільшення довіри до банківських і фінтех-послуг та створення необхідних механізмів щодо протидії таким злочинам.

Метою дослідження є визначення інноваційних тенденцій розвитку фінансових шахрайств у цифровому середовищі та надання рекомендацій щодо поліпшення механізмів їх запобігання і протидії на рівні держави, фінансових установ та користувачів.

Основні завдання дослідження передбачають: аналіз сутності і класифікації фінансових шахрайств у цифровому середовищі; дослідження масштабів та динаміки фінансових шахрайств станом на 2020–2025 рр.; встановлення ключових чинників, що слугують каталізатором для поширення цифрового шахрайства; розгляд сучасних методів і технологій, що використовуються для розкриття та запобігання шахрайству.

Результати досліджень. Результати дослідження показали, що впровадження у фінансову сферу цифровізації зародило не тільки прискорення швидкості обслуговування, а й нові можливості для шахрайства.

Досліджуючи статистику за останні роки, можна виявити такі пункти:

1. Відповідно до даних Національного банку України, кількість переведень із шахрайством із платіжними картками зменшилася орієнтовно на 1 % і склала принаймні 270000 випадків, на противагу цьому загальна сума збитків збільшилась на 37 % і сягнула позначки в 1,1 млрд грн. Враховуючи наведені дані, середній розмір однієї незаконної операції досяг 4247 грн, що свідчить про зростання дієвості шахрайських схем і їх націлення на середній та високий клас населення.

2. Аналіз структури шахрайств дав можливість визначити, що найпопулярнішою формою залишається соціальна інженерія — омана користувачів з метою отримання персональних даних, логінів, паролів та кодів підтвердження. Згідно з інформацією аналітичного порталу Finway, більше ніж 83 % усіх випадків фінансового шахрайства в Україні проводиться в інтернеті. Новим напрямком стало використання технологій голосових deepfake, підробка ідентифікаційних документів і фейкових сторінок у соціальних мережах.

3. На світовому рівні спостерігається ідентична тенденція. За результатами досліджень компанії Veriff станом на 2025 рік активність шахраїв у фінансовій сфері зросла на 21 % в період з 2024 по 2025 рік. Паралельно з цим наростає чисельність використання штучного інтелекту та машинного навчання не лише для виявлення, а й для організації шахрайських атак. Такі платформи, як deepfake, дають змогу створювати фальшиві аудіо- та відео-ідентифікації клієнтів, що своєю мірою ускладнює процес розпізнавання особи.

Серед сучасних методів боротьби зі злочинами у цифровому фінансовому середовищі своєрідне місце займають AI-рішення та моделі машинного навчання, які пристосовані до аналізу мільйонів транзакцій у режимі реального часу. У наукових працях, розміщених на порталі arXiv станом на 2024 рік, наведено ефективність графових нейронних мереж (GNN), які спостерігають

за взаємозв'язками між фінансовими операціями та допомагають розкривати приховані аномалії у поведінці користувачів.

Результативна протидія цифровим шахрайствам потребує комплексного підходу. В першу чергу слід підвищити фінансову та кібербезпекову грамотність суспільства — навчання користувачів розпізнаванню фішингових сайтів, підозрілих повідомлень і дзвінків. Наступним кроком є посилення нормативно-правової бази: покращення законодавства у сфері цифрових платежів, фінтех-сервісів, захисту особистих даних, впровадження обов'язкових процедур KYC (Know Your Customer) та AML (Anti-Money Laundering). Вирішальним рішенням стане розвиток співпраці між державними установами, банками та ІТ-компаніями для оперативного обміну інформацією про загрози.

Варто зазначити, що технологічний розвиток залишається попереду, а можливості існуючих систем безпеки недостатньо розвинуті для того, щоб скласти конкуренцію першим. У цьому випадку можна навести приклад з Європейським центральним банком, який у 2025 році розпочав проєкт з використання AI-стартапу для оцінювання ризиків шахрайства при впровадженні цифрового євро. Схожі рішення демонструють ефективність інтеграції штучного інтелекту у фінансовий контроль та моніторинг.

Висновок. Цифровізація фінансових послуг, незважаючи на беззаперечні переваги для економіки та користувачів, створює нові ризики у сфері фінансової безпеки. Активне впровадження онлайн-банкінгу, електронних платежів, фінтех-рішень і криптовалют супроводжується зростанням кількості кіберзлочинів, зокрема шахрайств, спрямованих на заволодіння коштами громадян і підприємств. В Україні масштаби цього явища свідчать про його системний характер. За даними Національного банку України, у 2024 році було зафіксовано близько 270 тисяч випадків шахрайства з платіжними картками, тоді як загальні збитки від таких дій перевищили 1,1 мільярда гривень, що на 37 % більше, ніж у попередньому році. Попри незначне зменшення кількості інцидентів, середній розмір однієї незаконної операції зріс із 3 065 до 4 247 гривень, що свідчить про ускладнення схем і зростання їхньої ефективності.

Переважає більшість шахрайських операцій в Україні — понад 80 % — відбувається в інтернеті, де злочинці користуються методами соціальної інженерії, фішингом, підробленими сайтами й телефонними дзвінками. Новими тенденціями стають застосування технологій deepfake, підробка документів та ідентифікаційних даних, створення фейкових інвестиційних платформ і маніпуляції через соціальні мережі. Водночас подібні тенденції спостерігаються і на міжнародному рівні. Згідно з даними компанії Veriff, шахрайська активність у фінансових службах зросла на 21 % у 2024–2025 роках. Такі злочини дедалі частіше базуються на використанні штучного інтелекту, який дозволяє автоматизувати атаки, підробляти голоси та обличчя користувачів.

Ефективна протидія цим загрозам потребує системного підходу. Насамперед важливо підвищувати фінансову та кібербезпекову грамотність населення, оскільки більшість шахрайських схем реалізується через психологічний вплив на користувачів. Не менш важливо вдосконалювати законодавчу базу

у сфері фінтеху, цифрових платежів і захисту персональних даних, впроваджуючи міжнародні стандарти KYC (Know Your Customer) та AML (Anti-Money Laundering). Значну роль у боротьбі зі шахрайством відіграє розвиток аналітичних систем, побудованих на основі машинного навчання та графових нейронних мереж, здатних виявляти підозрілі транзакції в режимі реального часу. Такі рішення вже активно використовуються у світі — зокрема, Європейський центральний банк у 2025 році розпочав тестування AI-стартапу для запобігання шахрайству під час впровадження цифрового євро.

Література

1. https://corruption.hab.media/202993-financove_shahrajstvo_v_ukrajini_ukrajintsi_shchoroku_vtrachajutj_do_1_miljjarda_dolariv_u_fejkovih_investprojekтах
2. https://minfin.com.ua/ua/2024/02/21/121904597/?utm_source=chatgpt.com
3. https://wrt.sud.ua/uk/news/ukraine/341164-v-ukraine-v-2025-godu-kolichestvo-del-o-moshennichestve-umenshilos-v-15-raza?utm_source=chatgpt.com
4. Національний банк України. Огляд статистики шахрайських операцій із платіжними картками в Україні за 2024 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 07.10.2025).
5. Finway. Найпоширеніші онлайн-схеми шахрайства в Україні у 2024 році [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://finway.com.ua> (дата звернення: 07.10.2025).
6. Veriff. Top Fraud Trends in Digital Banking for 2025 and How to Stay One Step Ahead [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.veriff.com/fraud/learn/top-fraud-trends-in-digital-banking-for-2025> (дата звернення: 07.10.2025).

ОЧКАС Максим

аспірант,

*Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу,
ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”*

СКИБА Ганна Іванівна

науковий керівник: канд. екон. наук, доц.,

*доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи,
Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу,
ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”,
м. Київ, Україна*

СМАРТ-БЮДЖЕТУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах глобальної цифровізації всі сфери державного управління, включно з фінансовою, зазнають сут-